

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Główne nurty kultury światowej i polskiej XX i XXI wieku
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Main trends in world and Polish culture of the 20th and 21st centuries
Kierunek studiów	Dziennikarstwo i komunikacja społeczna
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	II
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o komunikacji społecznej i mediach
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	Dr hab. Małgorzata Gruchoła, prof. KUL
---	--

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	30	III	4
konwersatorium			
ćwiczenia			
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Znajomość kultury światowej i polskiej na poziomie studiów humanistycznych I stopnia. Umiejętność krytycznej analizy tekstu naukowego.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - Zapoznanie z kulturoznawczym i antropologicznym instrumentarium badani i interpretacji zjawisk i procesów kulturowych.
C2 - Poznanie głównych kierunków i nurtów w kulturze kształtujących współczesność kulturową (zwłaszcza europejską) na początku XXI wieku.
C3 - Nauczenie krytycyzmu wobec wytworów kultury. Krytyczne omówienie problemów kultury z odniesieniem do najnowszej literatury przedmiotu pomoże Studentom w indywidualnym studiowaniu codzienności – jej dyskursywnego charakteru.

Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Absolwent zna i rozumie: główne nurty	K_W04

	w kulturze XX i XXI wieku, rozróżnia kierunki w filozofii, literaturze, religii, potrafi wskazać przedstawicieli i ich wytwory kulturowe, przypisać do najbardziej budujących, wartościowych dla człowieka lub kontrowersyjnych, destrukcyjnych.	
W_02	Absolwent zna, rozumie i definiuje kulturę wieloaspektowo, rozumie wagę kontekstu kulturowego w społeczeństwie mediów i sieci, identyfikuje zależności między komunikacją społeczną a kulturą.	K_W12
W_03	Absolwent ma uporządkowaną wiedzę o kulturowych uwarunkowaniach procesów komunikacyjnych.	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Absolwent potrafi obserwować i analizować bieżącą politykę społeczno-kulturową.	K_U07
U_02	Absolwent potrafi pracować w zespole.	K_U012
U_03	Absolwent potrafi dostrzec zależności między polityką a promowaniem wybranych prądów kulturowych i oceniać je w perspektywie wieloaspektowych konsekwencji.	K_U07
U_04	Absolwent potrafi łączyć przedstawiane nurty i prądy kulturowe z praktykami życia codziennego.	K_U8
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Absolwent ma świadomość konieczności dbania o dziedzictwo kulturowe regionu, Polski, Europy, świata.	K_K08
K_02	Ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	K_K01

III. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Wprowadzenie (karta przedmiotu, program wykładu, kryteria uzyskania zaliczenia przedmiotu: egzamin).
2. Kultura – zarys problematyki.
3. Kultura symboliczna (kategorie, dziedziny i typy).
4. Tożsamość kultury polskiej (centrum kultury; aksjologia polskiej kultury) w ujęciu Leona Dyczewskiego.
5. Regionalizm, folklor, folkloryzm, kultura lokalna.
6. Globalizm, alterglobalizm (antyglobalizm) i jego znaczenie w kulturze.
7. Nurty myślowe:

- Wiek XIX: Wstęp: idee oświeceniowe; pozytywizm i scjentyzm, pragmatyzm (koncepcja prawdy), freudyzm, nihilizm (F. Nietzsche), marksizm, egzystencjalizm i problem wolności (J.P. Sartre).
 - Wiek XX i XXI: Nowa lewica (rewolta 1968), feminizm, postmodernizm, New Age.
8. Zjawiska w kulturze
- Sekularyzacja i desakralizacja
 - Konsumpcjonizm, kultura konsumpcji, gadżetów i marek (społeczeństwo konsumpcyjne)
 - Kultura indywidualizmu i autopromocji – kultura internetu.
 - Wielokulturowość i multikulturalizm w dobie powszechnej turystyki.
 - Popkultura i jej wybrane nurty
 - Kultura przedmiotem i narzędziem polityki. Kultura totalitarna
 - Kontrkultura i jej nurty.
9. Przegląd modernistycznych i postmodernistycznych nurtów kultury XX wieku. Główne nurty w: filozofii, literaturze, sztukach plastycznych, architekturze, muzyce, sztuce filmowej.
10. Tradycja jako element kultury. Tradycjonalizm vs. nowoczesność (wokół kryzysu wartości).
11. Konkluzja – perspektywy.

IV. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Przedmiot będzie prowadzony w formie hybrydowej: stacjonarnej i zdalnej (wykład z prezentacją multimedialną).

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład z prezentacją multimedialną Wykład konwersatoryjny Praca z tekstem	Egzamin ustny	Wydruk protokołu z egzaminu
W_02	Wykład z prezentacją multimedialną Wykład konwersatoryjny Praca z tekstem	Egzamin ustny	Wydruk protokołu z egzaminu
W_03	Wykład z prezentacją multimedialną Wykład konwersatoryjny Praca z tekstem	Egzamin ustny	Wydruk protokołu z egzaminu
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja Metoda problemowa	Egzamin ustny Obserwacja	Wydruk protokołu z egzaminu
U_02	Dyskusja Metoda problemowa	Egzamin ustny Obserwacja	Wydruk protokołu z egzaminu
U_03	Dyskusja Metoda problemowa	Egzamin ustny Obserwacja	Wydruk protokołu z egzaminu
U_04	Dyskusja Metoda problemowa	Egzamin ustny Obserwacja	Wydruk protokołu z egzaminu
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja Burza mózgów	Obserwacja	Raport z obserwacji
K_02	Dyskusja Burza mózgów	Obserwacja	Raport z obserwacji

V. Kryteria oceny, wagi...

Egzamin:

1. Egzamin ustny (treści wykładów)– 3 pytania
2. Znajomość zalecanych do egzaminu lektur
3. Aktywność Studentów - obserwacje zachowań Studentów na wykładach
4. Obecność na wykładach

Ocena niedostateczna:

(W) - Student nie odpowiada nawet w 50% na pytania wymagające zrelacjonowania treści wykładów.

(U) - Student nawet przy pomocy wykładowcy nie potrafi obserwować i analizować bieżącej polityki społeczno-kulturowej; nie dostrzega zależności między polityką a promowaniem wybranych prądów kulturowych i niewłaściwie ocenia je w perspektywie konsekwencji społecznych; nie potrafi łączyć przedstawianych nurtów i prądów kulturowych z praktykami życia codziennego.

(K) - Student nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy i umiejętności, nie rozumie potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego; ma niski poziom świadomości konieczności dbania o dziedzictwo kulturowe regionu, Polski, Europy, świata.

Ocena dostateczna:

(W) - Student odpowiada w 50% na pytania wymagające zrelacjonowania treści wykładów.

(U) - Student nie bez trudności i z pomocą wykładowcy potrafi obserwować i analizować bieżącą politykę społeczno-kulturową; wykazuje umiejętność dostrzegania zależności między polityką a promowaniem wybranych prądów kulturowych i właściwie ocenia je w perspektywie konsekwencji społecznych; nie potrafi samodzielnie łączyć przedstawianych nurtów i prądów kulturowych z praktykami życia codziennego.

(K) - Student ma sceptyczną postawę wobec potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego; nie bez trudności dokonuje samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności; ma niski poziom świadomości konieczności dbania o dziedzictwo kulturowe regionu, Polski, Europy, świata.

Ocena dobra:

(W) - Student odpowiada w 75% na pytania wymagające zrelacjonowania treści wykładów.

(U) - Student sprawnie obserwuje i analizuje bieżącą politykę społeczno-kulturową; wykazuje umiejętność właściwego dostrzegania zależności między polityką a promowaniem wybranych prądów kulturowych i trafnie ocenia je w perspektywie konsekwencji społecznych; samodzielnie łączy przedstawiane nurty i prądy kulturowe z praktykami życia codziennego.

(K) - Student ma właściwą postawę wobec potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego; bez trudności dokonuje samooceny własnych kompetencji i ciągle doskonali umiejętności; wykazuje właściwy poziom świadomości konieczności dbania o dziedzictwo kulturowe regionu, Polski, Europy, świata.

Ocena bardzo dobra:

(W) - Student odpowiada co najmniej w 90% na pytania wymagające zrelacjonowania treści wykładu.

(U) - Student znakomicie obserwuje, analizuje i interpretuje bieżącą politykę społeczno-kulturową; wykazuje umiejętność trafnego dostrzegania zależności między polityką a promowaniem wybranych prądów kulturowych i znakomicie ocenia je w perspektywie konsekwencji społecznych; trafnie łączy przedstawiane nurty i prądy kulturowe z praktykami życia codziennego.

(K) - Student ma pogłębioną świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, doskonale rozumie potrzebę ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego; ma pogłębioną świadomość konieczności dbania o dziedzictwo kulturowe regionu, Polski, Europy, świata.

Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
---------------------------	---------------

Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VI. Literatura

Literatura podstawowa

- Kaliszewski A., Główne nurty w kulturze XX i XXI wieku. Podręcznik dla studentów dziennikarstwa i komunikacji społecznej, Warszawa 2012.
- Dyczewski L., Kultura w całościowym planie rozwoju, Warszawa 2011.
- Encyklopedia kultury polskiej. Pojęcia i problemy wiedzy o kulturze, red. Antonina Kłoskowska, Wrocław 1991.
- Epoki i kierunki w kulturze. Sztuka, literatura, muzyka, teatr, film. Leksykon PWN, red. Marta Wilińska, Bartosz Działaszyński; (literaturoznawstwo) Anna Rossa, Warszawa 2008.
- Gruchoła M., Kultura w ujęciu socjologicznym, „Roczniki Kulturoznawcze” 2010, nr 1, s. 95 - 114.
- Kłoskowska A., Socjologia kultury, różne wydania.

Lektura uzupełniająca:

- Bailey G., Cammaerts B., Carpentier N., Media alternatywne, Kraków 2012.
- Baudrillard J., Społeczeństwo konsumpcyjne jego mity i struktury, Warszawa 2006.
- Bock-Côté M., Multikulturalizm jako religia polityczna, tłum. M. Chojnacki, Warszawa 2017.
- Breczko J., Cywilizacja na zakręcie, Lublin 2014.
- Filipiak M., Socjologia kultury – zarys zagadnień, Lublin 2003.
- Golka M., Idee filozoficzne postmodernizmu, Radom 2004.
- Jan Paweł II, Pamięć i tożsamość, Kraków 2005.
- Kantor R., Zabawa w dobie społeczeństwa konsumpcyjnego. Szkice o ludyźmie, ludyczności i powadze, a w istocie o jej braku, Kraków 2013.
- Kłoczowski J., Europa. Chrześcijańskie korzenie, Warszawa 2004.
- Tożsamość w wielokulturowym kontekście, red. L. Dyczewski, K. Jurek, Lublin – Warszawa 2011.